

D Celso et p. l'amicij

S' impegno d'el mio amor cui diede'l core
Madona l' di ch'a voi prime mi uolli
S' in lui mir fe scorgete a' tutti lore
El duol ond' io m'istruggo inerui el petto
S' el uostro belta uostro ualore
S' el ual di l'accesi, ch' al alma accesi
E l' fin d' imici p'etier al tien et casti
Di pochi fede p' ch' aueritasti
S' el leggiadre cagio al mio laguire
Scorge (soso mirar) ne bei uosti occhi
Che souaue m'efano ogni martire
P' cui tanto piu cer nel petto fiochi
Dolci mi so di uoi q' s'legni et lire
Dolce ch' in me te tue quadrella scocchi
Amor si dolci fiamme al cor m'ada sti
Di pochi fede p' ch' dubitasti
Fermo so di soffrir ogni spru doglia
Ch' amor m'effida all' amoroso in pres
Et gli ridoti disir ognior min uoglio
D' ostinato p'etier la m'ete acce
Ne mai se c'agera quella mia uoglio
per altro amor per te po q' offesa
Donna ch' la mia speme aliel alitasti
Di pochi fede p' ch' dubitasti

Clarissim. philosophi ac medici Sigismondi de por-
chastis. q. de Restauratiōe humidi feliciter incipit.

Veritur utrum humidū substantificū in
corpore tēperato restauratū sit purius
et pfectius humido substantifico i corpore
distēpato restaurato deterius et ac ter-
restrius eo qd ab ipso tēpato prius disso-
lutū fuit. Ar ad pte istius qōis: et p ad
ptes negatiōis pme pti ar p. Idem
substantificū restauratū i corpore tēpato in vi. anno ē dete-
rius et terrestrius qd humidū restauratū i suo pmo mēse vel an-
no. et aliq. pportiōe. sit i in dupla: s3 min⁹ qd in duplo re-
staurat deterius aliquis sanguineus: igitur aliquis sangui-
neus perfectius et purius restaurat qd ille temperatus i vi.
anno. et sequentia cū maiori est nō et minor: arg. qd p infinitū
modicū distat aliq sanguine⁹ ab extremo tēpantie et p qns
dabilis ē distās ita par qd solū i pportiōe sexq3 aut sexq5
dici⁹ restaurabit qd tēpat⁹ i vi. anno et p qns eius humi. re-
stauratū erit purius ac pfectius hūido restaurato intēpato
in vi. anno. Secūdo ar supponēdo qd caliditas et humiditas
plus sinat vntuti nutritiue et digestiue qd frigiditas et sic-
citas vt colligit ab Auic. p. casū. doctrina d vntibus cap.
de mistratib⁹ vntib⁹. Tūc sit for. tēpat⁹ i extremo calidi-
ori et hūidiori tēpantie. Idla i extremo frigidiori et sicciori
tēpat⁹ oibus alijs pibus qd ē possibile. For. pfectius re-
staurat qd Idlato p suppoēs qd in aliq. pportiōe sit grā ex-
pli isexq3a. S3 minus qd i sexq3a detius restaurat aliq
sanguineus qd for. et ille sanguineus pfectius restaurat qd plato.
p3 qna cū ante et p qns humi. restauratū i distēpato ē pfe-
ctius hūido restaurato i certo tēpato puta i platōe cetis pa-
ribus et fuerit pōi. Ter ar humi. substantificū repleū itē-
perato i pno sue qnsistētie ē siccius et terrestrius qd humi. sub-
stantificū i colerico vel melācolico in pno sue qnsistētie. et c.
Ans pbat qd calor naturalis itēpato lōgiori tpe agit i su-
um hūi. resoluēdo ptes magis aereas cū remanētia priū
terrestriū qd i melācolico ig⁹ et c. Est. n. etas adolescētie et q3
alia lōgior: intēpato qd idistēpato et calor potētior et humi.
magis resolubile qd i melācolico. Cōfir⁹ qd dato opposi-
to seqt qd for. tēpat⁹ i pno sue qnsistētie possit augeri qd ē frig.
pbat seq3a humi. for. tēpati in pno sue qnsistētie ē minus ter-
restre qd humi. platōis melācolici in pno sue qnsistētie et p qns
magis extēdibile. ig⁹ i aliq. pportiōe et qd q3 data seqt qd ē
ē magis extēdibile qd fuit humi. pla. par an qnsistētia: s3 pla.
qntue augebat ante qnsistentiā. et ē for. nūc augec cū sit i cō-
sistentia. Ad qd facit qd in for. calor ē fortior et magis suo
humido pportiōatus qd i pla. ig⁹ et c. Cōfirmat distent
for. tēpat⁹ et plato melācolicus p vnā horā a pncipijs suaz
qnsistētia et seqt qd si plato augebit p horā vnā qd fortes au-
gebit plus qd p vnā ho. qns ē p casū p3 dductio p pores et c.
Quarto fortior ē vntus naturalis et melior: hūido calidi ad
humidū intēpato qd idistēpato alijs paribus igitur maior et ter-
restre itas requirit ad phibēdū augmētatiōis itēpato qd idistēpa-
to et p qns humi. substantificū tēpati i pno qnsistētie est siccus
et terrestrius qd idistēpato in pno sue qnsistētie et sic pportiōabi-
liter de alijs etatibus argui potest.

Ad Partem Affirmatiuā prime partis
qōis arg⁹ humi. substantificū radicale a generatiōe pcut⁹
in corpore tēpato ē purius et pfectius qd humidū substantifi-
cū radicale a generatione pcut⁹ in corpore distēpato natu-

raliter sed stāte regimie in vitro q3 pportionali semp restau-
ratū pportionatur suo resolutō et cū resolutū intēpato erat
melius resolutō indistēpato. igit et restauratū itēperato
melius qd idistēpato et qd rōe arguit d vno ar. de oibus: qna
nō cū minori qd vntus mēbris scp appetit assimilari numētū
mēbro infimino ad quē. maior arguit qd pncipia generatio-
nis hūidi radicalis a generatiōe itēpato fuerūt pfectiora
qd indistēpato v3 sāguis mēstruus. sperma. vntus digestiua
iformatiua et matris: igit et humidū radicale perfectius.

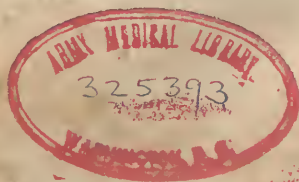
Secūdo arg⁹ sic: tps mēsurās totā adolescētiā i qd sit vera
aug⁹ ē maior: intēpato qd indistēpato s3 nō est adolescētia
maior nisi qd humidū substantificū ē magis aerēū vinctuōsū
et extēdibile et cū debita pportiōe calidi ad humi. igit humi-
dū tēpati est pfectius p totā adolescētiā hūido distēpati p3
qna cū ante. Cōsimili morio argui pōt p totā qnsisten-
tiā est etiā pfectius et sic de alijs etatibus qpat⁹ tū in pibus
pportiōalibus cā. n. phibitiōis augmētatiōis et qnsistentiā
calidi naturalis sub eadē mensurā est nimia trestreitas qd tar-
dius aduenit itēperato qd idistēperato alijs paribus.

Tertio arg. cor. a generatiōe tēpatū h3 humidū sub-
stantificū i pncipio sue qnsistētie pfectius qd siccū tū a genera-
tiōe i pncipio qnsistentie rectis regimibus pportiōalib⁹
igit qnsiliter respectu alioz distēpatoz qna clara et aīe. pbat
qd dato et excessō eius opposito seqt qd siccū tū nō qnsuaret
qnsimilez denotiōez respectu tēpati i oibus punctis pro-
portiōalibus suaz etatū qles habuit i pncipio generatiōis.
qd est frigidū qd solū colericissimū nō fuit iux dñz Gal-
enū 2. tegni ibi decedente vero crasi.

Ad Partem Negatiuā.

2. partis qōis. pbat qd possibile ē restaurari hūidū pfe-
ctius pno resolutō arg. pmo sic. ifās ethic⁹ i aliq. spē cura-
tus i 2. anno restaurat hūidū pfectius eo qd fuit pns resolu-
tū igit et c. qna bona aīa arg. cū isto hūido restaurato in 2.
anno possit ve augeri et nō euz por: vt p3 expientia: igit tale
humidū magis aerēū magis extēdibile et minus trestre qd
illud humidū dñz erat ethicus. igit. Cōfirmat qd cum
isto lōgiori tpe est aptus i vita pdurare qd cū por: igit et c.
pbat qna qd mors naturalis aduenit pp extēditiōez et ter-
restreitatez hūidi nec pabulās nec subsistētare potentis suū
calorez. S3 p curatiōz tardius acqrit h trestreitas qd si non
fuisse curatus et cā h⁹ est restauratio melioris ac pfectioris
hūidi. et c. qnsimilr arguit de leproso curato. Secūdo ar.
pncipalit suppoēdo pmo reductionez v3 cor. por. natu-
ralis lapsoz ad tēpamentū. 2. suppono tāq pbat qd
hum. tēpati sit melius hūido distēpati alijs pibus i pucti-
eqlit pportiōalibus suaz etatūz sit igit i ea pportiōe pfe-
ctius in q fuit a pncipio generatiōis qbus supposit⁹ sit for.
a generatiōe tēpat⁹ i extremo tēpantie calido et hūido in
pncipio qnsistentie. pla. vō nūc pmo reductus ad tēpamētū
in qnsili extremo sit nūc pmiū instās qnsistentie et arg. qntue
an h instās hūidū for. fuit pfectius qd hum. distēpati i pucti
pportiōalibus et c. vt i 2. suppositiōe s3 pla. qntue an hoc i-
stās fuit distēpat⁹ s3 hūidūz for. qntue an hoc fuit pfectius
hūido pla. S3 nūc pmo est pla. tēpat⁹ et c. eius hūidū
eq pfectū sic hūidū for. s3 hum. for. est pfectius hūido distē-
pati i qnsilienti qnsistentie i ea pportiōe in q fuit in pncipio
generatiōis q sit dupla grā exēpli. s3 hūidū pla. qnsit est pfe-
ctius in dupla pportiōe humido distēpati i qnsilienti instā-
ti qnsistentie quo excessō seqtur humidum platōis esse pfe-
ctius qd humidū distēpati an qnsistentiam i 3. minori pro

A

portione q̄ in dupla. S; plato q̄tinue añ fuit distempatus ergo humidū pla. nūc in p̄ncipio q̄sistentie est p̄fecti^o q̄ fuit ante q̄sistentiam: q̄re ꝛc. deductio p̄s intelligēti. Cōfir-
mat pla. restaurat hum. in q̄sistentia tempatus ꝛ ante diste-
peratum: igitur perfectius humidum restaurat dissoluto.

Tertio arguit supponēdo q̄ sp̄ma viri nō ḡcurrat ma-
teriali ꝛ si ḡcurreret passivē possz argumētū fieri ad gene-
rationē capio for. melācolici nati ex pentibus melācolicis
i senectute reductū in x^o anno hum. substantificū for. p̄fecti^o
erit q̄ illud a generatiōe p̄ctū igit ꝛc. q̄nā nō ꝛ añs arg. san-
guis replet i for. reducto est longe p̄fectior ꝛ purior q̄ san-
guis mēstruus q̄ subiebat generatiōi for. ꝛ v̄tutes natura-
les sūt p̄fectiores q̄ i partib^{us} melācolicis. S; hum. substantifi-
cū genitū i for. ex suo s̄guie ē p̄fecti^o hūido p̄cto a gnatiōe
Cōfirmat q̄ aliq̄d humidū restauratū p̄ nutrimentū ē ali-
quo hūido radicali a generatiōe p̄fectius p̄bat: hūidū ra-
dicalē t̄patum in puero t̄pato genito ex parentibus t̄patis
i etate iuventutis aut q̄sistētie est p̄fectius hūido radicali a
generatiōe p̄cto i puero melācolico genito ex pentibus me-
lācolicis: vt i tertio argumēto: igit in aliq̄ p̄portioe: sit q̄d i
dupla aut p̄ duos gradus: s; p̄ resolutionēz nō subito dep-
det iste excessus: imo p̄s excessus vnus gradus q̄ duoz
ꝛ cū restauratū p̄portioe p̄s resolutū ꝛ p̄s resolutū ē p̄
vnū gradū solū: igit tale restauratū ex s̄guie m̄sū erit solū
sterius p̄ vnū gradū suo radicali a generatiōe. Et hūidū
radicalē a generatiōe illius melācolici erat p̄ duos gradus
defius: S; hum. ex nutrimentū t̄mpato ē hūido radicali a ge-
neratiōe p̄fecti^o h̄c rōnez p̄ rōnez inuēti sūt datā ad p̄mū
arg^m in p̄ncipio q̄onis adduxi. Cōfili fieret arg^m de fetu
cū v̄teꝛ tenēdo hum. radicalē a generatiōe remanere: p̄ ip̄s
notabile post eius natiuitatē. P̄ro ista p̄te est. d. Aluic. p̄
p̄i. c. d. etatibus: ibi inuēti sūt h̄z meliores ꝛ p̄plexiōnez ꝛ p̄-
plexiōe pueri: ꝛ p̄s i ea etate p̄fectiores. p̄ducunt opatiōes
scz generatiōe ꝛ naturales s; naturales ordiant i ea tanq̄
in finem: ergo in ea etate restauratio erit p̄fectior: est etiam
d. consiliator differentia iij^a

AD PARTEM AFFIRMATIVAM.
Secūde partis q̄ois arguit q̄ q̄tinue restauret siccius ꝛ terre-
strius auctoritatibus: p̄mo. d. Al. sen. tertia distictiōe t̄tia. c.
singulare q̄d incipit medicia p̄ma diuisione diuidit in dūas
p̄tes. ꝛc. ibi v̄z t̄n p̄fectio ꝛ integritas n̄ra ꝛ potētia n̄ra p̄fi-
ciēdi opationē nō nisi p̄p̄ m̄lta siccitateꝛ q̄ nobis accidit:
deinde siccitas icessant p̄cedit donec p̄imat: h̄c igit siccitas
q̄ nobis accidit ē nobis necessaria. Aluic. t̄tia sen. p̄i. can. c. alle-
gato v̄z eandēz s̄māz q̄firmare ibi nos siq̄dez a p̄ncipio rei
in v̄lta q̄sistimus hūiditate: v̄n. p̄culdubio oꝛt calor n̄r eā
sup̄et q̄n si nō i ipsa suffocaret. p̄cedit igit. p̄culdubio i ipsā
assidue p̄gēdo: ꝛ ipsaz semp̄ exicēdo incedit. Est etiā ei⁹
s̄mā p̄ma p̄i. c. d. p̄plexiōibus etatū: ibi amplius si h̄c v̄tus
forz ifinita ꝛ sp̄ in corpore p̄ mutationē faceret eius q̄d dis-
soluit equalit ꝛ vno mō dissolutio: t̄n nō vno mō estz imo
semp̄ auget. ꝛ cor⁹ dissolutionē tolerare non posset ꝛ dis-
solutio humiditatz finiret. Et paz infra ꝛ postq̄ sic opor-
tet necessariū materia destruat ꝛ calor extingatur: ꝛc.

Et i codēz. c. abi ꝛ h̄c est mors naturalis cuiq̄z indiuiduo
disticta s̄m suaz p̄maz q̄elone: vsq̄ ad t̄rtiū q̄c in sua pō.
h̄z ad hūiditate q̄seruadā vnū quodq̄ corz t̄tinz. n. p̄s̄um
h̄z q̄ indiuiduis diuersificat p̄pter p̄plexiōnū diuersitatē.
Et hi sunt finī naturales. Et his liquet q̄ p̄pter t̄restrei-
tateꝛ ꝛ siccitatē etatū nō pōt calor hois t̄atūz q̄uari quin

mors naturalis adueniat ꝛ sic p̄s q̄ q̄tinue f̄cius sit resta-
ratio eius q̄d p̄s dissolutū fuit. Amplius est eiusdē aucto-
ritas i: aialū ibi illi⁹ v̄tute ifinita ꝛ supposita mortē t̄n ne-
cessario ē aduenire: defectū restaurati hūidi radicalis.

Arguit etiā auctoritate. d. Gal. tegm̄ ibi ipsas t̄n co-
poris partes vere solidas ꝛ p̄as s; nullū modū possibile ē
hūidiores facere: s; satis ē si q̄s p̄hibeat eas sicari nō cito:
ꝛ in septio de ingenio sanitatis solidos corpoz siccitatē im-
possibile corrigere quēadmodū ꝛ senectutē. Aliter in li. d.
tabe ip̄ossibile coestendere ꝛ subaltare p̄ generationis ele-
mēta plantaz ꝛ aialū q̄d aut hūidū restaurat radicale ꝛ
coextendit ꝛ alterat principia generatiōis. Rōnib^{us} bre-
uibus arguit cū sufficiāt auctoritates p̄dictē hūidū radica-
le a generatiōe ē tale siml ꝛ hūidū restauratū est tale vt
nūc etiā tpale: sed filr tale ꝛ vt nūc tale sūt opposita. p̄mo
tegm̄ s; sunt diuersaz p̄fectionū. S; nō ē dicendū q̄ illud
a t̄pe sit p̄fectius. S; hum. a generatiōe ē p̄fectius isto hūido
restaurato: ꝛ hūidū restauratū p̄p̄quūz illi erit p̄fectius
alio hūido restaurato remotiori: ꝛ p̄ q̄s semp̄ deterius
restauratū erit q̄d plus distat a p̄mo hūido radicali s; sūiaz
Aristotelis i libello de mūdo: res sunt p̄fectiores p̄pter
plus distare a suo p̄ncipio. Amplius dato opposito ꝛ cō-
solū q̄ hūidū purius ac p̄fectius posset restaurari p̄s dis-
solutū p̄vita: ꝛ facilius deduci potest q̄ vita hois possz per-
petuari: ꝛ quod in etatibus posset retrocessus fieri.

PRO RESOLUTIONE ad questionē
ponā tres articulos: p̄mo ponā dūas opiniōes oppositas
probabiles cum suis fundamētis circa p̄mā partē q̄stionis
vt scias oppiniones abas substinere. In secūdo articulo d.
clarabo secūdā p̄tē q̄stiois. In tertio articulo mouebo ali-
quas difficultates: ꝛ respondebo ad obiecta.

Quātū ad p̄mū articulū p̄mo ponā q̄dā nōbilia ꝛ sup-
pōnes ꝛ q̄elusiōes declarātes quod hūidū restauratū it̄pa-
to ē puri⁹ ꝛ p̄fecti⁹ q̄ i distēpato alijs pib⁹. Secūdo decla-
rabo opinionem oppositā per q̄elones. P̄ro nō q̄ au-
ctoꝛes nostri v̄tūtur istis t̄minis: hūidum radicale: hūidū
innatū: hūidū nutrimentale: ꝛ hūidū ifluens. dr̄nt autēz
hūidū radicale ꝛ inatū solū rōne: nam radicale dicit ex eo
q̄ tanq̄ radice sustentat ꝛ fouet ea^m naturale: per cuius p̄-
sentiaz q̄suatur aia in mēbris dicit aut innatum q̄ natura-
liter ꝛ intrinsecū: differunt etiam hūidū nutrimentale ꝛ
ifluens: dicitur nāq̄z ifluens ex eo q̄ ē nutrimentū adue-
niēs mēbro. d̄ nutrimentale ex eo q̄ aptū ē vt restauret ꝛ ge-
neretur pars i mēbro p̄portionalis p̄ti ab eo dissolūte.

Secūdo. no. q̄ humidum radicale innatūz dupl^r ca-
pitur. p̄mo proprie: ꝛ stricte: secūdo modo large: pro-
prio pro tali hūido mēbrali cōtracto ex principiis genera-
tionis in ventre matris: secūdo modo pro hūido mēbra-
lī animato siue ex principiis generationis siue ex tempore.
puta ex nutrimento genito. pariter dupliciter capitur hūi-
dū nutrimentale. p̄mo proprie pro vero nutrimento nū-
dūz mēbro verē assimilato. secūdo modo large pro isto
q̄ ex nutrimento contrahitur ꝛ sic parte s̄carnis animatam
genitaz ex nutrimento appellamus nutrimentum.

Tertio no. quod licet hūidū radicale proprie sūptū
habeat istas cōditiones q̄ sit aerēū. ꝛ v̄ctuosum. bñ. dige-
stū nō nimis paucūz nec nimis multūz. ꝛ bene suo calori p̄-
portionatūz: nō t̄n q̄libz equaliter istis cōditōib^{us} p̄tici-
pat. ꝛ p̄pterea credo q̄ sicut in tota latitudine humane cō-
plexiōis repibilia sūt extrēma. cōplexiōes naturaliter di-

in latitudine humidiorū radicaliū a generatione cōtractorū reperibilia sūt extrema 7 mediū. Exēplū primi vt hūidūz flegmatici a generatione i quo ptes aquee plus pportionaliter supbabūdāt 7 in colerico 7 in melancolico ptes terre. Exēplū secūdi vt hūidū radicale tēperatū a generatiōe in quo sunt oia iusticialiter cōmēfata. simili mō qī assero de toto latitudine humidi nutrimentalis vtz consideranti.

Quarto nota q̄ sicut oēs cōplexiones naturaliter lapsę cōpantur ad optimā 7 sic de alijs naturis: sic oia hūida radicalia a generatiōe naturaliter distēpata cōpantur ad tēpatū hūidū radicale a generatione. 7 pariter omne hūidū nutrimentale ex tēpore distēperato. s. restauratū i corpore naturaliter distēperato pōt cōpari ad hūidū nutrimentale tēperatum restauratū in corpore temperato.

Quinto no. q̄ nō sub quocūqz gradu siccitatis 7 terrestre itatis pōt nutritiua virtus in subiecto cōseruari. 7 ēt nō sub quocūqz gradu pōt facere augmētationē.

Sexto not. quod hūidū aliquod fore purius 7 pfectius alio pōt dupliciter intelligi. vno modo quo ad lōgitudinez vite. secūdo mō. q̄ magis pportioatū suo calori p opatiōibus nobiliozibus 7 pfectiozibus. Exēplū primi vt hūidum pueri respectu hūidi in 2stentia. Exēplū secūdi vt hūidūz in cōsistētia respectu hūidi in pueritia alijs paribus de vtro qz pōt intelligi. Prima suppositio q̄ due cōditōes requiruntur ad hoc vt hūidū radicale aut nutrimentale vnius hominis puta for. dicatur purius 7 pfectius q̄ hūidūz cōsimilis denotatōis in alio hoīe puta in platone alijs paribus prima q̄ magis 7 pportioabiliter picipet cōditionibus hūidi positīs in tertio notabili. secūda 2ditio q̄ sit magis simile 7 pportioatū ipsi mēbro in trino ad quē: 7 minus actū putre ac minus actū inrudari. hec suppo. p secūda cōditōe dūcitur ex p̄ia pbatōe ex fūdamēto tertij notabilis.

Secūda suppo q̄ si oīno 2similis gradus siccitatis 7 terrestre itatis ipsi hūidi ē phibitū 2seruatōis caloris naturalis ac augmētatōis in quolibz corpore naturalit̄ decurētē p suas ctates: p̄ de corpore sanguineo 7 colerico aut melancolico. 7 hoc rōne varietatis hūidorū i quāritate 7 qualitate. et caloris diuersaqz pportioe caloris ad hūidū in eis. nec non diuerso mō iprimēdi: aliter nō foret cor^o sanguineum. ppe primū nō esse respectu colerici. ppe suū nō esse hūidūz. Et pōt p̄uaderi exēplo Zūic. i tertia sen. p̄i. cas. ibi vniūqz eorū. s. indiuiduoz trīm p̄fixū h̄z qui i indiuiduis diuersificat p̄ p̄plexiōnū diuersitatē 7c. quā totā auctoritatē not. in argumēto primo ad partē affirmatiāz secūde p̄ia qōnis:

Ex ista auctoritate seq̄ q̄ pportioabiliter trini etatū et etates 7 earū tēpora in diuersis corporibus plurimā accipiunt varietatē 7c. Tertia suppo nō sub quocūqz gradu siccitatis 7 terrestre itatis pōt virtus nutritiua in subiecto cōseruari 7 suas debitas exercere opationes mediante quēqz mensura caloris. s. limitat sibi certā mēsurā latitudinalē caloris: aqua si egressa fuerit nō pōt aīa i subiecto 2seruari nec actū exercere. 7 variatur talis mensura in diuersis corpibz diuersaz cōplexiōnz 7 aliaz dispositiōnz.

Prima 2^a hūidū radicale a generatiōe corpis tēperati est purius 7 pfectius q̄ hūidū radicale a generatiōe corpis naturaliter distēperati ceteris paribus vtriusqz cōpatis ad principia generatōis: hec 2^a pbat̄ sanguis mēstru^o qui subiecti generationi hūidi radicalis t̄pati ē magis tēpatus 7 purius 7 digestiua iformatiua virtus fortior 7 mat̄rix mulieris tēpatio: 7 sperma viri si cōcurrit passiue ad generatiōez: vt

sensit. d. Sali. ē magis digestū 7 supfluitatibus depuratus vel si non concurrat passiue eius spūs tñ actiue cōcurrēs est potēti^o 7 tēpatio: q̄ sunt in generatione hūidi radicalis in distēperato. ergo 7c. p̄ 2^a q̄ ex p̄ sectiōe causaz arguitur perfectio effectus.

Secūda cōclu. hūidū radicale 7 nutrimentale corpis naturaliter lapsi ē ipurius 7 ipfectius p p̄duratiōe vite q̄ sit hūidū radicale 7 nutrimentale corpis a generatiōe tēpati 7 i instātibus 7 equaliter a suis principijs generatōis distantib^o ceteris parib^o 7 rectis regimib^o pportionalibus: hec cōclusio probatur: hūidū radicale a generatiōe corpis naturaliter lapsi fuit deterius q̄ itēpato: 7 deterius restaurauit q̄ cor^o tēperatū ergo 7c. Cōfirmat q̄ p̄ fortiorē 7 tēpatio rē virtutē itēpato q̄ i distēpato magis simile 7 pportionale mēbro in trino ad quē restaurauit itēpato: etiā mēbz tēperati in trino ad quē ē minus terrestrificatū in equali tēpe q̄ in colerico: ergo 7c. Not. q̄ i hūidū in flegmatico vlt hūido tātū nō sit forte magis exsiccātū in equali tēpe rōne resolutōis q̄ itēpato: tñ ipsū ē deterius p̄ maiorē multitudine vaporū 7 supfluitatū secū cōmixtōnū p̄ debilitatē virtutis restauratiue magis terrestrificatū.

Tertia cōclu. i. ita sit vt asserit p̄cedēs cōclusio. nō tam humida p̄dictoz cor^o in instātibus equaliter distātibus a principio generationis in eadē pportioe se h̄nt sicut se habebāt i principio generatōis. hec cōclusio. pbat̄ ponēdo grā exēpli qd hūidū radicale t̄pati ē i duplo meli^o 7 puri^o q̄ hūidū radicale colerici. 7 sint nūc i tpe sexdeciz ānoz i toto tēpore mediātē t̄pā. xvi. ānoz maior exicatio 7 terrestrificatio fit i colerico ppter maiorē resolutionē q̄ fiat in tēpato pportioali. igitur nō remāet equalis pportio: 7 similiter arguitur de alijs instātib^o equaliter distātibus vt supra not. q̄ euidentius pbat̄ conclusio de corpore calido 7 sicco de sicco tātū de calido tātū. sed de flegmatico melancolico hūido tātū 7 frigido tātū veri iustificari pōt nō rōne maioris resolutionis. s. ex fūdamēto tacto in cōfirmatōe ad secūda cōclusionē 7 similiter pōt de hūidis nutrimentalibus parūz distātibus a principio restauratōis ad alia humida nutrimentalia equaliter distantia cōpata adiūicē vt priora.

Com^o 7 si predictę cōclusiones sint vere q̄tū ad p̄duratiōē vite: nō tñ semp sunt quō ad p̄fectionē opationū ad q̄ finaliter ordiatur hō. p̄ ex. d. Sali. secūdo tegm de cerebro sicco tātū. Itē q̄ stat qd distēpatus sit i etate cōsistētē tñ equaliter distābūt a principijs generationis 7 distēpatus tñ pfecti^o pducet opatus q̄ tēpatus. ergo 7c.

Quarta cōclusio ceteris existentibus pibus semper in instātibus pportioalibus suaz etatū cōpatis t̄pato 7 distēpato adiūicēz remāet cōsimilis pportio hūidorū adiūicē qualis fuit a principio generatōis: pbat̄ cōclusio ex fūdamēto quarti notabilis: nā sic sanguineus in p̄io. in pueritia ē respectu pueri t̄pati in pueritia talis: 7 in cōsistētia ē tā guineus in p̄io respectu t̄pati in cōsistētia: 7 sic. pportioabiliter respectu aliarū etatū 7 2similiter 2 alijs corpibz naturaliter lapsis. 7 hūida cor^o naturaliter lapsorū suabūt similes pportioez 7 denotatōez ad hūidū t̄pati corpis i instātibus. pportioalib^o suaz etatū. Com^o ceteris pib^o hūi^o t̄pati nō solū ē pfecti^o p duratiōe vite respectu hūi^o corpis distēpati i q̄b^o pportioib^o suaz etatū. ver^o 7 p p̄fectionē opationū.

Com^o hūida p̄dicta ceteris pib^o tā i instātibus equalit̄ distantib^o a principijs gnatōis q̄ i instātibus pportioabilib^o suaz etatū sic se h̄nt q̄ t̄patū ē puri^o ac pfecti^o p vita q̄ hūi^o distēpa

ti: nō tñ i oibus supradictis istatibus ē pfecti⁹ p opatōib⁹ z in simili pportōe z denoiatōe pz ex predictis. Adāc opinione olfecit magister Jacobus forliniēsis monarcha in suo scripto supra p^m Alinc. c. gñali de 2° mib⁹ circa finē vbi agit corē⁹ difficilia z occulte tetigit i p^{ia} rñone. Ad q^r tñ arg. qōis vtrū sit dabilis etas cōsistētie certo tpe mēabi lis. s; in secūda rñone tangit caute aliā viā: z tū hieronymē considerabis.

AD declaratiōe ac substātatione opionis opposite q^z tetigit magister iacobus forliniēsis in solutiōe ad du^m vij^m i scripto supra p^m canōn. doctria de virtutibus. c. 2° z i qōib⁹ p^{ri}mi raro reptis v; i illa maxie vtrū post etatē cōsistētie calor incipiat diminui z occulte i qōe. 41° z tegni i solutiōe ad quitiū argu. z ad confirmationem. ponam notabilia suppositiones z cōclūsiōes. Mo. p^o q^z i corpe tēpato virtus nutritina siue restauratiō ceteris pib⁹ est pfectior et fortior: q^z i corpe naturaliter lapso z oēs alie virtutes ex eo q^z instrumētū eius ē magis iusticialē z pportōatū sibi q^z i distēpato. Secūdo: qd hūidū restauratū pōt dici siccus dupliciter qualitatiue z substātifice rōe p^{ri}mi terreaz. z iste modus difficulter separatur a p^{ri}o: clari⁹ declarabit in secūdo articulo i p^{ri}ti ca⁹ siccū secūdo mō: Suppō p^{ri}a sit ista q^z virtus nutritina fortis z iusticialiter tēpata cū iusticiali tēpamēto pōt in certa materia cōseruari ac certā materiā ex tēdere. i qua virtus distēperata cū suo instrumēto nō iusticialiter tēpato nō posset cōseruari: nec talē extēdere ceteris paribus: pz suppō q^z virtus fortis h; maior ē. pportōe; supra certā mās ad disponēdū z eā habitādo p effectū inducēdo v^t cōseruādo q^z virtus debilis supra eādē. Secūda suppō q^z hūidū radicale siue ex generatōe siue ex tpatōe ē siccū i tmi no ad quē resolūtōis: q^z i tmi o a quo. pbat suppō. q^z calor naturalis ē equaliter applicatus pti magis aereē z puriori sicut pti magis grossē z terrere z pars magis aerea z subtilis ē facilius resolubilis: s; in tuiō ad quē resolūtōis remanebit hūidū magis exiccātū z terrestificātū zc. Tertia suppō q^z ad hoc vt hūidū substātificū vnius hois sit melius z pfectius q^z hūidū substātificū alteri⁹ nō semp requirit ille due cōditōes posite in p^{ri}a suppōe p^{ri}e opionis. sed sufficit aliquādo sola secūda cōditio. s. q^z illū hūidū substātificū fore meliori z pfectiori mō affilātū mēbro cur apponit i tmiō ad quē resolūtōis pcedētis: z magis pportōnatū suo calori. Ad istatib⁹ ponūtur cōclūsiōes. P^{ri}ma cōclūsiō hūidū substātificū corpis tpati in p^{ri}ncipio sue cōsistētie ē siccus z terrestri⁹ q^z hūidū substātificū corpis naturaliter distēpati in p^{ri}ncipio sue cōsistētie ceteris pib⁹ z rectis regimib⁹ pportōalib⁹ cōseruatiuis: hec 2° pbat maius tēpus interceptū inter p^{ri}mū istās ēē corpis tpati z p^{ri}mū instās sue cōsistētie: q^z sit inter p^{ri}mū instās ēē corpis distēpati z p^{ri}mū instās sue cōsistētie. in quo tpe calor pcessit resolūcōdo z eius hūidū erat pati⁹ resolūtiō^m ab isto calō corpis tpati. vel saltē nō minus dispositū s; in fine. s. in p^{ri}ncipio p^{ri}sistētie hūidū tpati tūc est terrestrius et siccū q^z hūidū distēpati i p^{ri}ncipio sue cōsistētie. pz 2^a 2^a: maior a⁹ q^z sic se hūit etates corpis tpati ad etates cōpes corpis naturalit⁹ distēpati ceteris pib⁹. sic toto vita tpati ē lōgenio: toto vita distēpati secūdu ēēz opionē: s; quelibz etas corpis tpati ē lōgenio: alijs pib⁹ q^z 2^a similis etas in distēpato: 2^a t^z q^z qual ē pportio vel hūido totū ad totū talis pportōabiliter d; ēē adiūcē partū cōsimilū denoiatōz: z mior: pz q^z a p^{ri}ncipio generatōis hūidū itēpato fuit magis aereū zc. Mo.

q^z z si calor in colerico sit acutior: z itē sior: ad resolūcōdū tē quali tpe q^z calor tpati z versus p^{ri}sistētiā hūidū tpati esset sic cū tñ merito lōgitudis t^zis plus potuit exicare q^z calor colerici. z fortasse ē maior: multitudine caloris itēpato zc. cōsidera sup hoc. Secūda cōclūsiō. oib⁹ alijs pib⁹ semp i istatibus z pib⁹ pportōalib⁹ suaz etatū notabiliter distātū p^{ri}cipijs gñatōis hūidū substātificū tpati ē siccū z terrestri⁹ hūmido substātifico corpis naturaliter distēpati: pbat 2° v^t pcedēs ip^zis rectis vt supra in cōclūsiōe p^{ri}a. Tertia cōclūsiō ita fuit vt asserūt p^{ri}dicte cōclūsiōes tñ cor⁹ tēpatū cū tali suo hūido. pportōato suo calori ceteris paribus alijs est magis aptū lōgiori tpe in vita pdurare z pfectiores opationes pducere q^z corpus distēpatū naturaliter in istatibus seu pib⁹ pportōalib⁹ suarū etatū ip^zis regimib⁹ cōseruari ut debitis cōtinue rectis pz cōclū. itelligēti cor⁹ naturalit⁹ tpati. L^m p^{ri}dicta hūida i supradictis istatib⁹ nō se hūit i cōsimili noiatiōe z pportōe sic in p^{ri}cipijs suis. L^m ceteris parib⁹ hūidū substātificū corpis tpati ē melius z purius p lōgitudie vite q^z hūidū corpis naturaliter distēpati i istatibus equaliter distātibus a p^{ri}cipijs generatōis corū i; nō eadē pportōe i qua se habuerūt a p^{ri}cipijs gñatōis rectis vt supra. L^m p^{ri}babile i; ita sit vt asserit secūda 2° nō v^titer in oib⁹ istatibus pportōalib⁹ suarū etatū hūidū substātificū tpati ē siccus q^z hūidū substātificū naturaliter distēpati cū clis positis in sa cōclū. verificat tenēdo p^{ri}mā cōclūsiōē alterius opionis que est vera nec contradicit huic secūde opioni i; spero te diligenter enutricare. si recte considerabis. Quarta cōclūsiō probabilis cūlibet corpori nālī lapsō alio corpore nālī distēpato pfectiori cor respōd; hūidū radicale substātificū siccū hūido substātifico corpis ipsectōis nālī distēpati i istatib⁹ pportōalib⁹ suaz etatū. Et in istatib⁹ cōlī distātib⁹ a p^{ri}ncipio generatōis hūmidū purius z min⁹ exiccātū cū clausulis p^{ri}ncipij nōtis. pbat cōclūsiō ista ex fundamēto argumēti. pbat p^{ri}mā cōclūsiōē. L^m sic corpus tēpatū a p^{ri}ncipio generatōis tardū p^{ri}uēit ad gradū siccitatis. p^{ri}hibēt augmētatiōēz i ipso q^z sāguineū cor⁹ ē a p^{ri}ncipio sue generatōis p^{ri}uēit ad gradū sue siccitatis i eo. p^{ri}hibēt i eo vāz augmētatiōēz. Si cor⁹ sāguineū certo colerico pfectū tardius p^{ri}uēit ad gradū terrestreitatis. p^{ri}hibēt vāz augmētatiōēz i eo q^z illū colericiū a suūz gradū terrestreitatis. p^{ri}hibēt i eo vāz augmētatiōēz cū p^{ri}ncipis zc. L^m cum suprascripto cōrelario tenendū est illud sāguineū i p^{ri}ncipio sue p^{ri}sistētie habere hūidū terrestri⁹ z siccū substātifice q^z p^{ri}dictū colericiū i p^{ri}ncipio sue p^{ri}sistētie. **DE** **ARTICULO** ad secūm. articulū ponā notabilia supposēs z cōclū. P^{ri}mo no. qd du^m dici pōt aliquid fore calidū frigidū hūidū z siccū. s. qualitatie z intēsiue z extēsiue seu q^ztitatiue. Ethicus dī frigidus q^ztitatiue rōe paucitatis spūz z sanguinis bōi respectu sui tpe sanitatis z dī calid⁹ intēsiue. Ethicus vero secūde spēci dū curatur infrigidat qualitatie z intēsiue z calefit q^ztitatiue ex generatōe multo rū spiritū ac sāguinis ex reb⁹ frigidis: ipse vero curatus calid⁹ q^ztitatie z frigus q^ztitatie flāt⁹ ē hūid⁹ q^ztitatie sāguinis q^ztitatie saluē i substātifice alijs pib⁹ musculus seu nernus pueri ē hūidus qualitatatiue musculus seu nernus spasmatus spasmō rēpletōali p^{ri}sistētis ē hūidus qualitatie accidentaliter. Et puer febriens febre putrida vel ethica est qualitatiue siccior: quam erit dum erit curatus vt in x^o anno z ipse in decimo anno erit q^ztitatiue siccior: q^z substātifice siccior: q^z dum erat febriens: pp plurimas partes terrestres

Relicto calido et frigido soli de humido et secco erit sermo
 non in vniuersali sed in particulari humido substantifico aut
 radicali a generatione aut tpe. Secundo non quod sicut aeri po-
 test aduenire siccitas qualificativa secundum formalem dum est prime
 transmutationi in ignem virtualis ut ex infusione exsiccata
 et tunc non erit secunda mixtura per se terre et nominabitur siccus
 substantialem. Idcirco de aqua calibata vel prima conver-
 sioni in terram de aqua cui mixtura sunt partes terre et simili
 modo dici potest de humido substantifico etc. Tercio non quod tam
 humidum radicale ex generatione ex tpe potest dici dupliciter hu-
 midum. scilicet humiditate aquea magis quam aerea respectu alterius non
 optime proportionatum suo calori nam optime pabulationum sui caloris
 ut humidum radicale a generatione statim. Secundo modo humidi-
 tate aerea cum conditionibus optimi humiditatis: ut in alia optione di-
 citur est quod optime caloris temperate pabulationum rei optime pro-
 portionatum pariter proportionabiliter de humido ex nutrimento re-
 staurato potest dici. Quarto non quod cum operatio virtutis nu-
 tritive siue restaurative loco de partem restauret humidum per
 appositionem unionem et assimilationem potest dupliciter dici re-
 staurari humidum melius dissolutum vno modo per vitam quod cum eovi-
 ta est apta longiori tpe conservari: secundo modo per operationem pri-
 cipalibus. Quinto non quod dupliciter potest dici restaurari
 humidum melius per vitam quam fuerit dissolutum: vno qualitate in-
 telligendo per se qualitatem et qualitates primas secundas
 et proprietates occultas oppositas dispositio qualitatem male in-
 dissoluta. Secundo essentialiter ac substantialiter perfectius per
 longiori perduratione vite quod magis appropinquat ac participat
 conditionibus optimi humiditatis similis distinctio potest poni
 de humido quo ad perfectionem operationum scilicet qualitatem et sub-
 stantificam scilicet quo ad terrestritatem debitam.

Sexto non quod duobus modis dici potest virtutem nutritivam
 restaurare humidum essentialiter seu substantialiter melius. pri-
 mo: primo modo proprie et positive scilicet quod sit minus terrestre et ma-
 gis calori proportionatum quam sit membrum quod restaurat in ter-
 mino ad quem resolutionis. Secundo modo respectu et
 correspondenter id est minus male substantifice quod consuevit ap-
 pellare privative melius substantifice: gratia exempli: si for-
 naturaliter dispendens rectus regie familiari fere conservatio
 in certo tpe ut in .x. houis fieret resolutio coiter vnius gra-
 dus boni humiditatis et in termino a quo erat ut quattuor in ter-
 mino ad quem ut .x. si for. meliori et cretetur regimine conserva-
 timo vel reductio non fieret resolutio substantifica vnius
 gradus: sed minus sit per medium gradum ut a quattuor
 ad tertiam cum dimidio. tunc restauratum esset ut tria cum dimidio
 et sic restauratur melius essentialiter et substantifice et respecti-
 ue et correspondenter minori resolutioni substantifice que est pri-
 uatio maioris resolutionis substantifice per variationem hitu-
 dinis calidi ad humidum ex variatione regiminis in sex rebus non
 naturalibus vel aliis causis posset istud et declarari tenendo ge-
 nationem humiditatis substantificam fore continuam et non per minima re-
 staurata sed forte foret difficilior. Secundo non quod per natura-
 liter non possit prohiberi actio caloris houis in suum humidum et exic-
 catio etatim tunc potest secundum magis et minus variationem ac-
 cipere per intelligentem quare etas poterit elogiari et abreniari
 Octavo non quod dupliciter debet aliquid huiusmodi scilicet positive et
 absolute secundo modo operative siue respectu: quod consuevit no-
 minare et privative ut in alio notabili. primo modo adhuc duobus
 scilicet qualitatem et accidentaliter secundo modo essentialiter aut
 quantitativam similiter de exiccari dici potest. Nono non quod

aliqui caput exiccatio per alterationem que est productio siccitatis
 vnde de patris quantitate aliqui pro resolutione corporis grossi
 scilicet sublimatione eius et tunc conversione ipsius in vaporem exha-
 lantem per dicitur quantitate: secunda dicitur substantifica et auctores
 medicine videntur sepe de utroque illarum.

Supponatur prima secunda et tertia suppositiones primi ar-
 ticuli opinionis prime et omnes suppositiones primi articu-
 li in oppositione secunda. Secundo supponitur quod
 quodlibet membrum sanum naturaliter appetit sibi assimilare nu-
 trimentum in omnibus dispositionibus et in modo substantie ubi
 bus reperit illud membrum in termino ad quem resolutionis: per
 hoc quod agens naturale a maiori proportionem agens in passum su-
 ceptum actionis cum omnibus conditionibus assimilatur sibi passum:
 ergo appetit naturaliter illud assimilare: quod aliter non natu-
 raliter ageret: sed membrum agit in humidum naturaliter a maiori
 proportionem: et illud membrum in termino ad quem exiccationis na-
 turalis etatim est naturaliter dispositum et sanum: ut supponit
 quod illa resolutio procedens ex actione caloris naturalis in hu-
 midum substantificum est naturalis: ergo terminum ad quem est
 naturalis et per consequens appetit assimilare etc. quod non appe-
 tat membrum preter naturalem dispositum pertinet ad propositionem nunc

Consertur virtus nutritiva siue restaurativa est sicut vir-
 tus encephalica a virtute informativa seu fetus generativa licet
 virtus informativa intendit naturaliter quantum potest feti similem
 generati producere in materiam dispositam deducto impedimento
 accidentalium et nutritiva seu restaurativa naturaliter intendit nutri-
 mentum assimilare sibi et non sub termino a quo resolutionis: quod
 membrum non est sub illo imo est prius illo: quod sub termino ad quem resolu-
 tionis: per gratiam et maiorem arguitur quod virtus informativa seu fetus
 generativa generatione sancta cum fetu producit corrumpitur seu
 evanescit sed actum ad minus reliquis virtutem nutritivam genera-
 tivam generatione sancta et assimilativam: non tamen que perfecta sit
 ipsa operatur et alias virtutes in diversis membris et in corde et
 rebro epate et in testibus: per gratiam: quod si non fuisset relicta vel pro-
 ducta talis virtus non potuisset ferre vivere neque augeri: vel operetur
 virtutem informativam seu generativam embryonis continue re-
 manere usque ad finem vite: quod est inconueniens etc. quod hoc sit virtus
 nutritiva in anima essentialiter vel eius potest vel temperatum instru-
 mentale vel aggregatum pertinet ad philosophum. Et ostenditur ex ista
 suppositione vera sequitur quod nutrimentum quod virtus per mem-
 bri et ei assimilatur non acquirit gradum humiditatis substantifi-
 ce maiorem scilicet puriorem: quod non apponitur membro apponit secundum
 dispositionem que pro tunc est in membro et liquet ex suppositione.

Tercio supponitur quod statim causis omnibus equilibris durabilita-
 tis vite sepe stat seu puenit equalis vite durabilitatis pars
 supponitur quod similitudo causarum omnium cum equalitate causarum circums-
 tantiarum arguit similitudinem in effectu et habet. 9. methaph. ab arist.

Ex istis omnibus premissis inferunt conclusiones re-
 sponsive cum correlariis. Prima possibile est per actionem
 virtutis nutritive seu restaurative restaurare humidum sub-
 stantificum qualitate et accidentaliter melius quam fuerit resolutum
 scilicet quod humidum in termino ad quem resolutionis hec conclusio per
 hoc corollari de ethico curato nam ei humidum restauratum non pri-
 cipat siccitate qualitativa preternaturali nec caliditate febrili
 sicut antequam foret curatus: sed valde bonis dispositionibus
 qualitativis. Et similiter de hoi leproso curato de homine
 passio febre pestilentiali per certos dies et postea curato etc.

Correlariis istis talis ethicus aut leprosus non plus distat
 a suo potest non esse quam ante dum erat ethicus aut leprosus: tamen
 ipse plus distat nunc quam distaret si non fuisset curatus et esset in

Corola. pbabile sequē p opationē virtutis nutritiue
pōt restaurari hūidū absolute melius ⁊ pfectius q̄ imedia
te resolutū seu q̄ resolutū ⁊ q̄ fuerit hūidū radicale fetis
in vētre matris ex principijs generatōis pductū p̄ ex cōs
mili fundamēto. Tertia cōclusio pbabilis quia dissid
na videatur possibile ē hūidū substantificū ex nutrimentō re
stagnato p virtutē nutritiua p lōgitudine vite sōc aliquo hu
mido radicali ex principijs generatōis in vētre matris pdu
cto cēntialit ⁊ substantifice meli⁹ ⁊ perfecti⁹. hec cōclusio p
batur. sit for. t̄patus quantū est possibile in primo instanti
sui esse in ventre sue matris plō melancholicus naturaliter
valde intentus in primo instanti sui esse in ventre matris
omnibus alijs quantum est possibile pibus. Et arguitur
humidum radicale for. est melius ⁊ pfectius pro longitu
dine vite quam hūidū radicale pla. igitur in aliqua propo
sitione que sit grata exempli dupli seu per excessum gra
duum duorum sed eum prius per resolutionem deperdet
bōitas ⁊ puritas vni⁹ ḡdus q̄ duoz fiat i⁹ resolutio p vni⁹ ḡ
dū i hūido for. remanebit excess⁹ p vni⁹ ḡdū hūidi sō. ad hū
idū plato. s. z resolutioni corūdz reauratio ⁊ restauratiū p
porioatiū i mediate resolutio sequit q̄ aliud restauratiū in
for. ex sāguie materiali p̄tutē naturalē nutritiua seu i stau

Corelariū sequēs ex secūda pte secti nctabilis istius scōi
ara. 7 ex pcedēti cōclusiōe virt^{us} nutritiua for. dū reductur
ad tēpamētū restaurat humidū melius 7 minus terrestre q̄
ante. pbatur. q̄ minor fit resolutio 7 terrestrificatio sui hūi
di. in equali tempe. sed restauratū pportioatur suo resolu
to. ergo rec. 7 hec sane ad intellectū notabili^{us} dicitur. resp
cūne 7c. Corelariū subsumēdo primā opinionē d hūido
in primo articulo for. in casu pcedēti in quocūq; instāti ipis
sue reductiōis h3 hūidū purius 7 pfectius minus distās a cō
ditōibus pfecti hūidi supratactus q̄ ipse haberet si esset in i
stāti equaliter distāte a principio sue generatōis cū illo istā
ti ipis reductōis. Et 2similiter 2siderato for. i tali etate vt
in principio sue cōsistētie si ē reductus aut reductur eius hu
midū ē essentialiter melius p vita qua foret si for. nō redu
ceretur 7 foret in pncipio sue cōsistētie. Corelariū i isto
casu de for. melācolico reducto aut reducēdo ad tēpamētū
7 subsumēdo secūda opinionē de hūido in prio artic. for. h3
humidū siccius 7 terrestrius in tali etate 7 in instāti talis p
tis etatis q̄ si ipse for. foret distēpatus nō reductus nec re
duceretur ad tēpamētū 7 esset i 2simili 7 pportōali pte eta
tis 7 in instāti pportōali sicut in casu reductionis dicebatur
eius tū hūidū dicitur pfectius p lōgitudie vite sicut asserit
quāta 2clusio cū fudamētō tertie suppois allegatis 7 opio
nis se primi articuli. ¶ Corelariū cū p̄dicto corelariō cō
cedēdū ē in casu de for. reducto vel i tpe reductiōis ad tēpa
mētū 7 distāte a pncipio generatōis gratia exēpli p. x. ānos
eius hūidū ē essentialiter in se melius p lōgitudie vite secū
dū 2ditōes hūidi boni in p̄ia suppois primi articuli opio
nis pume expressas. q̄ foret humidum for. nō reducēdi nec
reducti ad tēpamētū distās per annos decem a principio
generationis sue alijs paribus 7 2similiter de alijs tēpo
ribus vel instantibus sic pportionalis 7 emformiter dicatur
quare cōcedi potest humidū possit restaurari melius secū
dum istum intellectus 7 poterit multa concordari ac mul
ta solui

ta solui rē. Non q̄ de corpore tempato recto regimie cō
seruatio nō potest quita cōclusio verificari nec correlaria
nisi q̄tū ad perfectionē operationū 7 turbiligēter cōsidera.
QUARTA AB TERTIA articulum occurrunt quedam difficultates. prima difficultas
quare puer ethicus i secunda specie non potest vera aug-
mentatione augeri 7 cum erit curatus in xij. anno grā exē
pli poterit vere augeri: 7 tamē eius humidum substantifi-
cum tunc erit siccius 7 terrestrius quam dum erat ethicus
7 consequēter videtur q̄ siccitas qualitativa sit magis phi-
bitiva augmentationis. pprie dicere quam siccitas 7 terre-
stريتas substantifica. Item iste ethicus ad tactū appa-
ret magis siccus aridus quā sanguineus consistens: 7 tūc
ethicus in sua naturali cōplexiōe permanens poterit pro-
prie augmentari 7 sanguineus permanēs sanguineus nū
quam poterit. ppria augmentatiōe augeri. Secūda dif-
ficultas est substinendo oppinionem secundam de humi-
do in primo articulo vtrū humidū substantificū pla. sic
ei tantum a generatione in p̄ncipi. sue consistentie sit siccū
7 terrestrius quam humidum substantificū s̄or. tempera-
ti a generatione in p̄ncipio sue consistentie qd si cōceditur
tūc opinio Jacobi est falsa quia ibi vniuersaliter loquitur
vt declarabitur. Si vero dicatur q̄ humidū s̄or. est siccus
humido pla. ergo pla. nō debet dici siccus tantū respectu
s̄or. in ea erat hanc difficultatem tetigi supra i tertio argu-
mento ad partem affirmatiuā p̄mīe p̄tis questionis rē.
Similr sequeret q̄ sanguineus in cōsistentia nō ēēt hūidus
respectu colerici vel melancolici cōsistentis.
Tertia difficultas est vtrū corpus temperatū per reductio-
nem gratia exempli pla. sanguineus: in primo istā. i. sue cō-
sistentie reductus ad extremū temperatiē calidū 7 humi-
dū habeat suū humidū substantificū essentialiter eque
purū 7 eque perfectū pro lōgitudine vite sicut s̄or. a genera-
tione tempatis in extremo calido 7 humido temperantie
existens in primo istā. i. sue cōsistentie. Et vtrū ambo restau-
rabunt humida eque bona in futurū alijs partibus. Et ar-
guitur q̄ non: nam si pla. fuisset a generatione tempatis
in illo extremo sicut s̄or. alijs p̄tib. pla. 7 s̄or. habuisset sua
humida radicalia a p̄ncipio generationis eque pura 7 eq̄
p̄fecta 7 cōtinue eque perfecte restaurassent 7 in instanti cō-
sistentiarum suarū haberēt humida sua eque pura 7 perfe-
cte pura: sed pla. fuit dissipatus 7 habuit hūidū radicale i
purius q̄ s̄or. 7 non eque bene restaurauit: ergo humidū
pla. nunc reduci est in se purius 7 minus p̄cipians condi-
tionibus boni humidū: patet ḡna. Et consequenter sequi-
tur q̄ pla. continue restaurabit hūidū in se 7 essentialiter
deterius pro vita quā s̄or. cum restauratum proportiōetur
suo resolutū q̄ si cōcedatur sequitur q̄ pla. non est v̄e re-
ductus ad tēpamentū rē. q̄ est cōtra determinata i questio-
ne de reductiōe corpōz. Quarta difficultas ē q̄rtaz cō-
clusiōne fundata in argumēto tertio ad p̄tē negatiuā secū-
de partis questōis quā tango propter doctōrē acutissimū
Ald. arsilium in quēz in secundo de generatiōe in questio-
ne. xviij. 7 d. consiliatorem in differentijs allegandis nam
argumentum sextum. Ald. arsilij inguem nititur proba-
re quod vita hominis potest perpetuari. Nam bonus me-
dicus 7 astronōus poterit cū sua arte tantū hūidū radicale
restaurare q̄tū calor naturalis cōsumit de ipō rē. Cō-
firmat q̄ hō pōt in se eq̄ purū hūidū radicale. pducere sic
erat humidū ex quo generabat: ergo pōt hūidū radicale

sufficienter restaurare ad hoc vt semper viuat. 7 rē patet con-
sequentia 7 antecedens est notū: q̄ humidū radicale ge-
nitū a parētibus ex quo generabatur puer mō bene fiat pu-
erum ēē eque bonē cōplexiōis sicut erāt parentes eius et
go poterit eque purū humidū generare sic ip̄i generauerūt
7 tādēz habetur p̄positū Rndet ad arg. q̄ est impossibile q̄
q̄tūcūqz fuerit bonus medicus 7 astronōus ip̄z restau-
rare humidū post tps status vite qn cōtinue disceat humi-
radicale: 7 tandē deficiet vita: 7 rō est q̄ humidum qd ip̄e
appōnit nō est ita purū sicut fuit humidū p̄cedens radica-
le rē. Ex ista solutiōe elicitur q̄ aū tēpus status potest eq̄
purū humidū radicale restaurare sicut erat illud ex quo ge-
nerabatur 7 qd aliqua pars humidū radicalis a generatio-
ne remanet vsqz ad finē vite ideo rē. Ad cōfirmationem
p̄babilr potest negari q̄ pōt in se i. ducere eque purū hu-
midū cedēs in nutritiōe eius sicut fuit humi. radicale ex
quo generatur. q̄ p̄z q̄ humidū radicale ex quo genera-
tur erat digestū i vasis seminalibus 7 in matrice matris p̄-
ter digestiōes oēs quas habuit in pat̄ p̄cedentes q̄ erant
tot sicut digestiōes humidū ex quo p̄z nutritabatur: concedi-
tur tñ q̄ pōt generare eque purū semē p̄ puero generando
s̄z tale humidū nō est aptū p̄ nutritiōe l̄z sit aptū p̄ ge-
neratiōe etiaz q̄nis cōcederetur aū sicut credo bene fore cō-
cedendū h̄ tñ non est v̄e n̄is vsqz ad quartū annum. s. vsqz
ad finem status vite tñ. n. humidū q̄ generatur est ḡmue-
minus 7 minus purū 7 magis aquaticū pp̄ qd cōtinue de-
ficiet vita. Et si q̄ratur quare n̄ possit homo generare ita pu-
rū humidū tunc sicut in anno vigesimo. Responsio q̄
hec est a natura sua q̄a tunc incipit deficere vita 7 ita actiōes
nature humane tūc incipiūt a tō specie debilitare sicut idēz
videtur in herbis 7 plātis in breui tēpore rē. Ex q̄bus cui-
dent apparz q̄ eius opinio fuit q̄ ex tēpore p̄ virtutē nutri-
tiuāz pōt ex cibo tandēz restaurari humidū eque purū sicut
illud q̄ in generatiōe a virtute parentū habuit ḡ a. fertio-
ri magis purū resolutū q̄ ex tēpore factū l̄z asserat p̄babilr
posse oppositū. Auctoritas tanti viri multum me mouet
ad essendiū ei tñ q̄ sunt 7 auctoritates 7 rōnes facte su-
perius cū ideo cōrespondebimus 7 p̄ ipsum cum reue-
rentia instabimus breuiter. Tñ nota q̄ videtur tenere eūz
Galie. q̄ sperma viri concurrit passim ad generationēz 7
eūz Aristotele q̄ generatur in vasis seminalibus 7 nō in te-
sticulis vt voluit. d. Ba. Item q̄ sperma plificū sit ex hu-
miditatibus s̄is 7 nō inēditate ex sanguine sed de his ali-
bi rē. Idrolongani sermonē q̄ eius dicta sunt colorata 7
q̄ in iuuentute mea semp fui affectus. Amplius adanget
hāc difficultatem. p̄fundissima sentētia. d. celiatoris in dēa
centesima duodecima in tertio p̄ncipali concedit q̄ potest
restaurari humidū purius p̄cūssenti 7 adduco eius verba
Variatur restauratio ratione qualitatē 7 hoc dupliciter
p̄mīe 7 secūde interdū nanqz restauratur calidius deper-
dito vt quando quis melancolicū vel flāmaticū vult ad tem-
peratam complexionem reducere vel ad sanguineam 7 ali-
quādo frigidius reficitur deperdito ceu colerici aut s̄a-
guineus ad tēperatāz maxime reducūz cōclusionē secūde de-
ro quoniā humidū aliquādo reficitur impurius 7 maxie
in corpore temperato i quo cūcta etiā a p̄ncipio sunt tēpe-
rata 7 a superfluitatibus omnia excussa plurimum vero re-
stauratur purius p̄cūssenti ad tempus tamen 7 nō diutius
q̄ est pprie qn cōclusionem quis valde disēperatā vt me-
lancolicā conatur ad tēperatā reducere in q̄ humidū impu-

rius & ficcius extat sub modica quantitate etiam contentū inflammaticū in qua frigidius & aquosius q̄ colerico & sanguineo ut cumq; non igitur respectu corporis &c.

Sicut tamen censco in hisq; humidū in plurimis corporib; non solum restauratū vtz amplius & purius nō aut semper: sed tēpore quo pportio calidi ad humidū existit imensior: & sub certiori tēperato humidi q̄ in pueritia contingit & deinceps hum. apurat radicale pp̄rietatez & repassionez quam primitus ab humido substituit influenti. &c. Quinta & vltima difficultas occurrit cū etates varient sū variā pportione & habitudine caloris naturalis ad suūz humi. & in corpore sano recto regimine cōseruatio ḡnue acqratur siccitas & terrestritas naturalis nūqd si ex febre vel alia causa p̄ternaturalis occurrēte plus excitetur substantificē q̄ ei cōrespōdeat naturaliter in tali instanti sue etatis: & postea sanare & reduceretur ad siccitatē & terrestritatē naturalē: do exemplum socrates infans sanus sanguineus hñs humidus perfectū vt. vi. decurrens naturaliter in vno mēse deperderet bonitatem eius gradus p̄vita per inductionem terrestritatis & resolutionē naturali occurrēte cā p̄ternaturali deperderet tres gradus bonitatis. & esset siccū substantificē p̄ternaturaliter vtz appetant eius mēbra remotionē istius & reductionem ad terrestritatē pportionalēz & ex bono regimine remota illa cā p̄ternaturali reduceret ad illā pportionalēz quo cōcesso sequitur q̄ pōt restaurari humidus melius p̄vita resolutio: q̄ est p̄ quarta cōlōne nec mēbra appetāt assimila reū nutrimento in finis ad quē resolutionis & q̄ ita sit p̄suadeatur ex d. Galieni secūdo tegni dicentis q̄ distēpatie naturales in hoc differūt a p̄ternaturalibus q̄ naturales ḡnue p̄fiscūt ḡsimilia p̄ternaturales cōtraria. s. mēbra p̄ternaturaliter differasiata appetūt p̄ria vt reducant ad suā naturalē sed nō minus est p̄ria sanitati & vite p̄ternaturalis siccitas terrestrifica q̄ differasia p̄ternaturalis. & c.

RESPODENSE AD Istas difficultates dico ad primam q̄ puer ille ethicus in secūda sp̄c nō pōt p̄prie augeri p̄pter intēfāz siccitatē ḡiunctā cum calore p̄ternaturali phibitino & ipeditino vere augmētatiōis: nam vera augmētatio fit ab aīa mediāte calore iusticiali vt instrumēto: & p̄pterea q̄a in suis mēbris q̄titatiue exiccatus paucitate humidi & iduratus inspissatus & resolutus paucitate sp̄m sanguinis & humiditātū secūdarū nō tamē est exiccatus per reappositionē p̄tium terrestrū ex nutrimento aduenientū in tantū q̄ phibeat vera augmētatio vt est in ḡsistētia & sene q̄ exiccati sunt q̄titatiue p̄pter actionē calidi in humidū & substantificē p̄pter reappositionē partium terrestrium loco partium acrarū & subtilium s; in sene est etiam exiccatio p̄pter diminutionē quantitativā humidi quare si auferetur siccitas q̄titatiua p̄acq̄sitionē humiditatis q̄titatiue cū pmanētia illaz partū terrearū nō posset fieri vera augmētatio in eis rōne talis pportitiōis & habitudinis caloris talis modi ad sua humida i p̄uero vō purius ethico & nūc curato potest fieri vā augmētatio: q̄ nō erat facta tanta terrestritas & siccitas p̄ appositionē partū terrearū sufficientiū prohibere veram augmētationē sicut in sene & in ḡsistēte etia remota siccitate q̄titatiua cū calor febrili multiplicati sunt spiritus bonus sanguis ac instrumētū. s. calor naturalis aīe pportionatus vt assimilet puer ethicus vni oleo puro per sectissimo translucenti cui aduenisset siccitas intēfā q̄titatiua idurās illud oleū: & diminues eius partes nō tamē loco illaz partū diminutaz ponerent p̄tes alterius olei terrestril

& turbidi. sed corpus senis aut ḡsistētis assimilaret vni oleo puro a quo ḡtinue essent partes resolute: & loco illaz p̄tūz resolutaz posite fuisset p̄tes alteri olei terrestril & malū p̄tūe claz ē q̄ si a p̄mo oleo simili puero remoneres illā siccitatē qualitativā remaneret claz & mole: & in secūdo nō sic dicendum est de puero ethico respectu senis & ḡsistentis nam remota illa siccitate a puero a bono regimine apparebūt mēbra mollia parata exiensioni non autem in sene. &c.

Nota q̄ sicut non quelibet siccitas substantifica est phibitina augmētationis sic non quelibet siccitas qualitativa est mēbroz arefactiva: & exiccatiua: itatūz q̄ sit phibitina extēsiōis mēbroz: ex q̄b; solutio p̄ ad p̄maz difficultatem.

Ad secūdam difficultatem dico substitūdo opinionē Jacobi subtilissimi in illo casu q̄ pla. hum. est q̄titatiue sicci respectu sor. & sic cōseruat ḡsimilez denoiatiōē respectu sor. in cōclusionē quales habuit a principio tamen substantificē pla. h; humidum substantificū minus terrestre tūc q̄ sor. nec seruat in isto ḡsimilem denominationē in p̄tīs pportionalibus suarum etatūz: qualem habuit a principio sed bene seruat ḡsimilez in instantibus equaliter distātib; a p̄cipijs generationis vt declaravi in primo articulo: substitūdo illam viam: nec magister Jacobus sibi cōtradicit si iuste intelligatur: nam sūm aliam & aliaz opinionē oportet diuersa fundamēta positiōes & reliqua ponere vtz speculantibus de sanguineo respectu colerici & melancolici colligif solutio ex p̄cedenti ex primo articulo in secunda positione.

Ad tertiam difficultatē respōdetur cū illo casu q̄ pla. habet humidū in se essentialiter p̄ duratiōē vite & p̄ operationibus eque p̄fectūz: & equaliter terrestre & siccū & aeree vni respectu aliarū etatum sequentiū sicut i sorte alijs partibus ambo restaurabūt in futurū humida sua pportionalia suis caloribus: & in se & essentialiter eque p̄fecta p̄ operationē vite & p̄fectiōē operationū q̄tum cōrespōdet tali etati & in tali pte eius & in futurūz erūt eque lōge vite sor. & pla.

Ad argumētum si pla. fuisset a generatione t̄patus & c. dico q̄ ip̄e nō habuisset hūidūz melius q̄ nunc habeat s; sue etates p̄cedentes ḡsistentiā fuissent lōgiores alijs partibus: & cōtinue habuissent hūida & eque bona & pura fuissent nati in eodē instāti. Et cū dicif q̄ pla. reductus a principio sue generatiōis dico q̄d est acreum eius humidum radicale fuit in suo p̄cipio minus purūz q̄ hūidū radicale sor. in suo p̄cipio: & q̄d nō fuerunt in eodēz instāti nati in illo casu: s; necessario sor. ante platonē & l; p̄ reductionēz vsq; ad primū instans sue ḡsistentie plōgētur etates plati totū illud tempus mediās iter primū instās sui esse: & p̄mū instans sue ḡsistentie est minus toto tēpore mediante inter primū instans esse sor. & primū instās sue cōsistentie in ea pportione in qua hūidum sor. a generatiōe fuit melius hūido platonis in suo principio generatiōis & q̄ sor. restauravit hūidum magis pportionale suo calori minus aptū putrere q̄ pla. vsq; ad primū instans ḡsistentie exclusuez talis pportio cōtinue minoratur vsq; ad nō gradū.

Et dico q̄ qñ pla. icepit esse tūc totum hūidum radicale ipsius erat purius in se q̄ totū hūidūz sor. in cōsimili instanti: q̄ ipsum erat factū ex nutrimento p̄ virtutē restauratiua: vel q̄ ip̄m est mixtū ex facto ex generatione si totum nō sit resolutū & ex facto ex nutrimento & q̄ pla. plus pportionaliter in equali tēpore puta in die vno aut in vna ebdomoda deterioratur in suo hūido q̄ sor. nec istud ḡtra dicit p̄cedentibus.

Sed si instatur capio instantia duo ante primū instans cō-
sistentie proportionabilia respectu etatum forme et platonie
ut qd for. distet per unam horam a primo instanti cōsisten-
tie sue et sit. a. et pla. distet per mediam horam a primo instā-
ti cōsistentie et sit. b. exempli gratia sunt instantia proporti-
onabilia ponendo fore duplām proportionem inter totam
etatem for. ad totā etatem pla. vsqz ad idē primū instans cō-
sistentie in quo ē vel erit reductus tūc sit instāti. a. humidus
for. fuit siccus et terrestrius hūido pla. in. b. instāti p opionem
secundāz tactā in pmo articulo et p maius tps resolutio et ter-
restrificatio pcedit vsqz ad prius instās consistentie qd in hūido
pla. ē hūidū for. in pmo instāti consistentie ē siccus et terre-
strius qd hūidus pla. in eodē primo instāti consistentie et per
qns pla. nō est vē reductus et sūt arguit de quolibet alio.
Hoc arg. est difficile et nunq̄ volui soluere qd sepe fueri
interrogat. pmissi dare rñsionem in qōne de reductiōe cor-
porū Hieronymo filio meo pter illa quā dederā pabili-
ores pro substantiatione vera reductionis corporum.

Rñsio qd sit difficile dare instantia proportionabilia pp re-
ductionē pla. et sequent. plōgationēz continuā sue etatis:
tūc sic admissio casu dico pmo negādo qd in. a. instāti hūidū
for. sit siccus et terrestrius. imō est purius et minus frestre
qd hūidū pla. in ea pportione in q plus exiccabit vsqz ad
primū instans consistentie qd pla. et sic hūidū pla. nō solū eque
proportionatur suo calori: s; et nō est in se et substantificē eā
purz sicut hūidū for. p lōgitudie vite et hec rñsio est me-
lior substinēdo vām reductionēz corporū esse possibile sūm
primā opionem. Si vō in pncipio supponeret secūda opio
de hūido tacta in primo articulo cum ista qd reductio cor-
porū sit possibilis nō admitteret. Secūda rñsio vi-
co qd pabilis eam admittendo substinendo secundāz opio-
nem et qd fiat resolutio in hūido for. extē sue maior qd i pla.
et intē sue minor restrificatio in quibet parte illius hore n
terminata ad pimum instans consistentie qd in parte pportionali
medietatis hore in pla. et tūc remittet pportio illius in-
tētiōis vltus primū instans consistentie vsqz ad n gradus
intētiōis frestre itatē s frestre itatē hūidi pla. et qd in pla. plus
proportionabiliter crescit terrestritas respectu sui qd in for. rōne
multaz partiū terreaz ex nutrimento non sic pportionaliter
separataz et resolutaz sic in for. et nō ratione fortis maioris
resolutionis ptiuz aereaz in hūido pla. a suo calore qd i for.
Et pnter dico qd in nlla pportione immediate ante pmiū instās
consistentie fuit hum. for. siccus et terrestrius qd hum. pla. dili-
gens speculatiōes pspicaciter consideret et sūm vncersaz opio-
nem aliter rñdeat. Ad qrtam difficultatē rñdeo qd ei⁹
pma solutio quā asserit ē vera. Et secūda rñsio quā magis
acceptat nō est vā cuz debita reuerētia vt pōt pbari ex ve-
rissima scda suppoē in secundo articulo et ex declaratis in
ipso: naz aliud est finis vntutis generatiue fetus et aliud vntutis
naturalis restauratiue et sicut ipse dicit qd a natura puenit
qd nō potest post statū ita bonū hūidum generare sic in vi-
getimo āno sic dicta qd a natura puenit qd vntus nutritiua n
potest in suo casu pducere hūidū radicale ita purz et pfe-
ctus p vita sicut pōt vntus generatiua ex pncipijs generatio-
nis fetus bonū hūidū radicale pducere. Cōtra secūda
respōsiōne suaz magis qmēdataz ab ipso sunt auctoritates
plures i pncipio qōnis adducte: et p ipsam possz sic argui
hum. radicale a pncipijs generatiōis pductū nō est pporti-
onatiū calori p locutiōe deambulatione: et sic de alijs pp mi-
nias hūiditatz et paucitatē partiū terreaz requirit p debi-

ta instantia mēbroz necessaria p illis opationibus: sed cum
restauratur hum. eque aere et eque purz p multos annos
sic i pncipio generatiōis: qd puer nō potest p multos annos
loq nec ambulare: qd est frigidū si sit mo⁹ defensandi tāgā
expedita glo. aucto. d. Galiatoris. Ad auctoritatē d. Gal-
liatoris rñdeo pmo ex fundamēto scde partis notabilis sexti
positi in secūdo articulo et ex vntute pmi correlarij qntē cō-
clusiōis articuli scdi: et tu byeronime dilecte recurras p re-
spōsiōne ad articulū secūdū. Secūdo rñdeo qd p puritatē hu-
midi melācolici qd ad tpmētū reducit esse maiorē qd ha-
buerat an reductionē itelligit meliorē pportione partium
integratiū hūidū melācolici reducti cū meliorē excussioē
et separatiōe supfluitatū: nam et si habeat plures partes fireas
qd an et restaurati sit siccus resolutio: tūc ppter meliorē pro-
portionē partiū aereaz aqueaz igneaz et treaz adiuuecz et
totius ad suū calorem naturalē dū illi⁹ puri⁹ vt declarauī in
qōne de extremis temp ante q nature vt pplexio et ppo et
si sint in se tpate et nō bene pportione nō causat sanitatē
tēperatā et. Ad illud qd dicit qd aliqñ hūidū reficit in puri-
us et maxime i corpore tpmato in quo etiā cūcta a pncipio
sunt tpmata et a supfluitatib⁹ oīno excussa nō itelligit qd nō
sit pportio debita partiū et. qm est pportio partiū tali eta-
ti instāti etatis: s; qd sūt plures partes terre in tpmato per re-
stauratiōē qd in pncipio in quo erat optima pportio quan-
tū cōuenit illi etati et p lōgitudie vite et pparādo hūidus
corporis tpmati distantis p menses et ultra adhuc forte min⁹
a pnci. suo vocauit ipsuz d. cōciliato. Ex ista rñsiōe tu po-
tes moderare sextū notabile pmi arti. i pma opi. et addere
in tertia suppositiōe et opmōis in p^o arti. hāc ptiulā meli-
us pportionabiliter et. ac et addere et pti. notabil sexti scdi
di arti. si placebit. Si vis breuiter ondere de d. Cōciliato-
re dicas qd sua auctoritas nō est cōtra qrtā cōclusiōēz qd
ibi expmī corpus recto regimie pseruatiuo et d. cōciliator
asserit de corpore melācolico qd reducit ad tēperamētū s;
rñsio pcedēs sciētifica est meo iudicio et gamsus ē aius me-
us nō minus qd in rñsiōe ad tertiā difficultatē qre illd iero-
nyme velis tuo cōueniēti tempore hec considerare.

Ad instātiā cōtra mag. Marsiliū acutissimū factā pōt
aliqliter rñderi ex fundamēto respōsiōis precedentis.

Alia pabil rñsio qd ipse imaginat qd sicut gutta aque
in viō potēti sparsa cōuerit in vinū: sic de optimo sanguie
cōmixto seu humiditate secūda hūido radicali a virtute nu-
tritina dicēdū est: et sicut p reiteratiōes multas aq in vinū
debilitat et corripit vinū: sic de hūido et. asserendum est.
Cōfirmat spūs est pfectio: hūido radicali et a generatiōe
sue spiritū s; p opationēz vntutis naturalis pnt generari p-
fecti spūs vt an et etiā ex sanguine pfecto possit pfectū et purz
hum. generari sicut illud quod fuit a generatione.

Alia solutio fundata in. d. Galiatorē dīa. iij⁹ in q asserit
qd triplex ē hum. radicale. s. vñū qdem subtile aere et s; s;
immediatū extat calidi inati ab eo inseparabile cōfariāz: cū non
sit calidū absqz hūido vt denū assignare. Aliud vō ē isto
depressius vt cūqz ac aquosi⁹ qd pabulū existit calidi innati
sic secūdo etiā apparet de gñatiōe aialinz p cui⁹ qd ē porcos
et rimulas velut lumē p diasanū trāscurrit quo depressiori ac
ipuriōri facto pabulari nō pōt calidū inn. atū nec ab ipō hu-
midū radicari huiusmodi et iō tandē impurz cū vinū aque
mixtiōe reddit aquaticū. Est et tūc viscosuz tenax gluten-
dictū qd ptes corporis retiet et imixto gēratas vt succedat
in caneres ascēdente qd pabulū calidi nō vt sufficiēs innati

cū ipso mundum consumpto calidūz extinguitur vere &c.

Bis **A**darfili? nō intellexit de priō hūido radicali sed de tertio & forte ē de secundo & sic instantia mea non est ei gna militare contra talem eximium doctorem.

Ad ultimā difficultatē rñ i illo cāu priō. p̄babilē q̄ solū q̄litate exiccabit p̄ p̄batiōez siccitatis & q̄tatie p̄ diminiōez spūz & diminutionē & paucitatē boni sāguinis & aliaz hūiditatū & nō p̄ multiplicatiōē mltaz p̄tū terra rū sufficiētū taliter variare hūiditē calidi ad hūidū rōne cui⁹ varietas sit plus q̄ correspōderet ei si nō superuenissz ei illa dispō p̄naturalis & si distat ap̄ istāi q̄sistētie est in etate adoloscētie l3 nō actu augeatur propter prauā dispositionem qua remota augebitur.

Secunda rñsio q̄ substantifice exiccatur & est i alio istanti etatis. i quo nō sic cito puenisset si nō fuissz cā illa p̄ter naturalē & adhuc si distet a p̄ncipio q̄sistētie remota illa cā poterit angere & nunq̄ mēbra reducētur ad illā f̄restreitatē q̄ correspōdisz in tali p̄cto etatis si nō venisset illa cā p̄ternaturalis & nego illā silitudinē q̄ dispōes sine distemperatiōe p̄ternaturaz in nulla etate nec in aliq̄ eius parte fuissent cōueniētes corpozio mēbra occupassēt p̄ria vt abiciat illa vō terrestitas & siccitas fuisset queniens i aliquo p̄cto posteriori sue etatis alia parib⁹ & ad illā etiā fuisset deductus l3 tardius si nō aduenissz cā p̄ternaturā iō mēbra nō appetit illud nā nō appetit ip̄osibile s3a puatiōe ad habitū p̄gressus ē impossibilis. Item quia ad illam terrestitatē concurrat actio caloris naturalis aliquātūlz oppressa tamen a causa naturali &c. & hec ē facta naturalis &c.

AB **A**R **S**E **A**D **E**N **T**A facta ad partes rñdet ad p̄mūz dī & cedendo illud q̄ dcludit argumētū q̄ non sunt cetera paria sicut conceditur q̄ aliquis distemperatus aliquo tēporatē perfectiores p̄ducit operationes.

Ad secūdū arg. dico q̄ si teneatur opio q̄ extrema tēp̄ratiōe sint inequalr p̄fecta & ceditur q̄ns si teneat opio opposita negat aīns. **A**d sup̄pōez dico itra latitudinē tēp̄antie nō ē vltier vā nisi eq̄liter naturalr distet ab optia & caliditate & hūiditate i extrema tēp̄ratiōe nō plus fuit v̄tuti nutritiue q̄ frigiditati & siccitati i extre tēp̄antie ex vō tēp̄antiam secus ē recurrat q̄nēz de extremis tēp̄antie ē. p̄ alia paritula cetis paribus. **A**d tertū dī negādo q̄nāz tenēdo p̄maz opionez de hūido opz addere & hūidū t̄pati a p̄nō generatiōis nō fuit substantifice hūidus q̄ hūidū colerici a p̄ncipio generatiōis & h̄ negatur si vō teneat secūda opio & ceditur q̄ns &c. **A**d q̄firmatiōē negat iam t̄p̄atis puenit ad finēz sui augmētū nec illud hūidū ab i° calore q̄ est talis mōi pōt amplius extendi. **A**d secūda q̄firmatiōez dī negādo sequellā q̄ hūidus for. nō ē in tanta p̄portōe hūmidus hūido platonis q̄d possit a suo calore extēdi s3 oēs dimēsiōes plusq̄ p̄ vna hōrā isup vna hōra non est parā eq̄liter proportionabilis respectu etatum for. & platonis.

Ad quartū negat q̄nā. & negat aīns & ex eo sequit ceteris paribus p̄fectiores poterit p̄ducere &c. **A**d primū arg. partis opposite dicī & cedendo aīns & primāz q̄nāz l3 secūda q̄ nego cū dī & qua rōne arguit de vno arguitur de oib⁹ vt p3 intelligenti. **A**d secūdū arg. & ceditur maior & negatur minor p̄ prima pte & negat q̄nā dico q̄ pp fortitudinem caloris & bonā hūiditē caloris ad hūidū pōt calor tēpati certū hūidū terrestre extēdere q̄ nō possz calor distemperat⁹. **A**d etiā p3 rñsio i rñsione secūde difficultatis.

Ad p̄mūz arg. p̄ pte negatiua secūde partis q̄nōis de i

stanteethico: & postea curato respōdetur q̄ in solutiōe copiosa prime difficultatis istud arg. ē solutū & ei⁹ cōfirmatiōe cū additiōe respōsionis ad ultimāz difficultatē: aduenit etiam mors naturalr p̄pter multiplicatiōez s̄gnatis ex decursu etatino debilitatis v̄tutibus naturalibus. **A**d arg. secūdū & eius q̄firmatiōē reperies respōsiōē in solutiōe itie difficultatis. **A**d tertū ar. colligitur respōsiō i solutiōe quarte difficultati. **A**d q̄firmatiōez p̄babilr cōcedo illud q̄d pbat l3 nō ē opionem q̄ nō ē respectu eiusdē hoīs &c.

Ad auctoritatez dñi **A**lme. dico q̄ nō est opionez nāz l3 in ea etate opationes naturales absolute sint p̄fectiores nō tñ p̄uita. **P**ossit ēt probabilr negari q̄ oēs opatiōes naturales puta nutritina sint absolute p̄fectiore in p̄ia etate q̄sistētie. **A**d auctoritatez dñi q̄ciliatoris vide respōsiōez quarte difficultatis circa mediā pte &c. **A**rgumenta facta ad partes affirmatiua scōde partis q̄nōis & auctoritatez allegatē p̄bat q̄rtā q̄lōnez secūdi articuli & sunt & alias cōclusiōes nec contra correlaria eiusdem secūdi articuli. &c.

Ad alia alia argumēta solēt i ista materia adduci quoz solutiōes ex supradictis p̄ magna parte elici possunt. &c.

Aidet q̄ in sene tempato & in sāguineo sene calor nō debeat diminui q̄ p̄batur q̄ i eis est hūidū āplius ē minus f̄restre q̄ in colerico consistente fm p̄maz opionem & hūmido. Sed hūidus colerici q̄sistētis sufficit sustinere suum calozē in sua mēsurā q̄ &c. p3 solutio. **A**rgumētūz aliud p̄ aduentū boni influxus celestis potest fortificari v̄tus nutritina p̄ aliquēz gradū fortificet & meliozet per vñū gradū arguit si nō supuenisset iste influxus restaurasset grā exēpli for. hūidus simile resolutio in finio ad quē vt tria p̄ exēmplo q̄ supueniente i fluxu melius q̄ vt tria & q̄silitur melius q̄ ante restaurabat. **E**t eius solutio p3 vt s. q̄ nunq̄ meli⁹ vt tria p̄uita l3 forte melius p̄portioat mēbro & tñ minus aptū putrere. **A**lter q̄ bonitas influxus pōt esse et nō in mēbro fiat tāta exiccatio & f̄restreitas q̄ta fieret si nō supuenisset & iō restaurabit melius q̄ restaurasset vt s̄ dcm est.

Aliud argumētū pone q̄ virtus nutritina esset de se potēs restaurare hūidū p̄fectū vt 6. Sed pp aductū mali in fluxus vel alteri⁹ male dispositiōis restaurat bo⁹ vt tria q̄ subito moneatur p3 q̄ restaurabit hūidū magis p̄fectus **P**ro solutiōe q̄sidera notabilia sup̄pōnem & rñsionem ad ultimā difficultatē & ad p̄mā nec subito pōt etiāz remoueri &c. **A**d aliud si for. cibaret cibo consueto restauraret simile in finio ad quē. ergo si cibaretur cibo magis hūido bono & cibo facilius digestiuo & magis nutritiuo restauraret melius &c. **C**ollige **I**dieronymē solutiōē ex secūda sup̄pōe & ex eius correlario secūdi articuli. **M**ota dili gēter q̄ secūdū diuersitatē cibozū assumptozū variat resolutiō hūidi & finio resolutiōis resoluti cē anteq̄ cib⁹ sit tot digestionib⁹ digest⁹ & debeat restaurare dep̄ditū seu simile resolutio nec nō fm varietatē rerū nō naturalū necessario occurrentiū & isup fm diuersitatē q̄lōnū etatum corpozū eozū fortitudinem ac debilitatē & p̄prietatū occultaz vt ex a vōi 6. coll3c. p̄mo manifeste p̄p̄bēditur i suo exēmplo videm⁹ ēt iuuenes sāguineos rubeos fortes & cibis grossis ex carnibus bouinis fabis pane de milio filigie & similib⁹ nutritos & in eis est sāguis melis & hūidū radicale meli⁹ p̄ lōgitudine vite cū diuiculis iuuat q̄ in multis iuuenibus nutritis bonis carnibus et caponū p̄dicum & alijs & sic ex fabis poterit bonū hūidum radicale p̄ vita pp fortitudinem v̄tutis nutritiue generari.

Aliud motuū sint for. & pla. equaliter temperati recti cō
simili regimine & exhibeatur cibus temperatus for. & cibus
distemperatus pla. & sint nunc priō restaurati ex illis cibus ar
guitur sic humidū restauratū i forte est melius q̄ humidus
restauratum in pla. & in aliqua proportione sit quod in du-
pla. s; in nulla proportione humidum nunc restauratū et
platonē ē deterius quā immediate ante hoc fuerat ergo hūi-
dum restauratū nunc in forte ē melius q̄ humidū restaura-
tuz ante hoc instās in platonē. Sed for. & pla. cōtinue ante
hoc instās equaliter bona humida restaurauerūt. ergo hūi-
dū nūc restauratū in for. est melius & pfectius q̄ immediate
ante hoc fuerit humidū restauratū in ipso & p q̄s melius i
mediate ante hoc resolutio q̄na cū minori nō est & maior est
vera. presupponēdo q̄ ex cibos tēperato alijs paribus meli-
us humidus substantificū ē aptū generari q̄ ex cibo distēpa-
to cōsimiliter posset in illo casu argui for. restaurat melius
q̄ pla. ergo in aliqua proportione &c. Aliter for. incipit
melius restaurare q̄ pla. incipiat &c. varijs modis formari
potest hoc argumētū. Ad argumētū illud dico proba-
biliter priō q̄ si teneatur q̄ restauratio nō sit cōtinua s; fiat
p̄m̄ia. i. cōuersio alimēti in naturā aliti & interueniū restaura-
tū & aliud cadat tēpus in quo fiat digestio attractio & v-
nio & sint nūc ex illis cibus in for. & in pla. priā restaurata gra-
tia exēpli restauratū in for. ē melius q̄ restauratū in pla. ce-

teris paribus & quod in cetera proportione ē melius & cōce-
do minores quia cōtradictoria ē falsa quia nō immediate an-
te hoc fuit aliquod restauratum in platonē nec aliquod re-
stauratū fuit immediate ante hoc instās. Et vterius cōcedo
quod nunc restauratū in plonē ē in certa proportione de-
terius q̄ fuit illud vel instū restauratum mco ante hoc instās
& ideo negat q̄na sed oportet addere istā cū minori & immedi-
ate ante hoc instās fuit aliquod restauratū in platonē & ista d-
ber t negari &c. Si vero teneatur illa opinio quod re-
stauratio. i. cōuersio nutrimenti in naturā aliti sit cōtinua &
q̄ nūc priō exhiberentur illi cibi for. & pla. maior in illo casu
de virtute sermonis est falsa sed ad sanum intellectū q̄ ex
istis cibus factis digestionibus & nunc primo rōne eorū sit il-
la restaurata cōcedo maiores & illa partē minoris & in nulla
proportione &c. et nego illam sed for. & pla. continue ante B
equaliter bona humida restaurauerūt vt ex supradictis in-
telligi potest causa quare illa pars negatur &c.

Adpleta ē questio de restauratiōe humidi compilata ab ex-
cellentissimo magistro Sigismōdo de porcastris die. xxv.
mensis octobris. M^occcc. lxxx.

Impressum venetijs per Peregrinum Bonon.

★ ★ ARMY ★ ★
MEDICAL LIBRARY
Cleveland Branch

